

فعالیت معدن دیزدر تا سال ۱۴۰۷ قانونی است

وقتی حادثه‌ای در محدوده معدنی رخ می‌دهد، اولین پرسش درباره مجوز آن معدن است. بنابراین می‌گردد را با پرسش از جواد خراعی، سرپرست وقت «معاونت معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت، درباره مجوز فعالیت معدن دیزدر آغاز می‌کنیم. او می‌گوید: «پروانه بهره‌برداری از معدن دیزدر سال ۸۰ به مدت ۱۲ سال صادر شد و با اتمام اعتبار در سال ۹۲، بر حسب درخواست بهره‌بردار و هماهنگی با وزارتخانه به مدت ۱۵ سال دیگر تمدید شد. یعنی این معدن تا سال ۱۴۰۷ اعتبار دارد.» او سپس به ماده ۲۴ قانون معادن رجوع می‌کند و می‌گوید: «طبق ماده ۲۴ قانون معادن، سازمان صنعت، معدن و تجارت برای صدور پروانه بهره‌برداری تنها یک بار مکلف به گرفتن استعلام از نهاد های مختلف همچون آب، میراث فرهنگی و... است و بعد از آن دیگر تکلیفی ندارد.» خراعی ادامه می‌دهد: «در باره معدن دیزدر هم ما سال ۹۲ با توجه به اینکه هیچ گونه شکایتی از سوی نهاد های مختلف برای معدن دیزدر به دستمان نرسیده بود، پروانه بهره‌برداری اش را مجدد تمدید کردیم. البته که طبق قانون الزامی هم برای استعلام مجدد نداشتیم.»

درخواست سال ۹۶ میراث فرهنگی

توضیحات خراعی درباره نبود هیچ گونه شکایتی تا سال ۹۲ از معدن دیزدر، نگاه‌ها را سمت میراث فرهنگی برد تا مرجان اکبری، معاون میراث فرهنگی این طور توضیح دهد: «برای میراث فرهنگی هیچ تفاوتی بین آثار تاریخی وجود ندارد و ما از همه آثار باید محافظت کنیم، اما در این میان سنگ‌نگاره‌ها به دلیل اینکه بیش از سایر آثار تاریخی در معرض تخریب‌اند و از آن مهم‌تر اینکه قابل بازسازی و مرمت نیستند، توجه بیشتری نیاز دارند. بر همین اساس ما سال ۹۶ با ارسال نامه‌ای به سازمان صنعت، معدن و تجارت خواستیم از تجدید اجاره این معدن بپرهیزند.»

سال ۹۶ دیزدر بود

خراعی صحبت اکبری را تأیید می‌کند، اما توضیحاتی در ادامه می‌آورد که درخور تأمل است: «داره میراث فرهنگی بعد از گذشت ۱۶ سال از فعالیت این معدن، یعنی سال ۹۶ نامه‌ای مبنی بر توقف فعالیت معدن برای ما ارسال کرد. هر چند مجوز فعالیت این معدن سال ۹۲ به مدت ۱۵ سال دیگر تأیید شده بود، به دنبال این نامه جلسه‌ای در تاریخ ۹۶/۱۱/۱۴ برگزار و مصوب شد که یکی از کارشناسان میراث فرهنگی به تعیین محدوده فعالیت استخراجی مجاز ماده معدنی گرانیت حداکثر تا یک هفته بعد از تاریخ جلسه اقدامات لازم را انجام دهد. اما متأسفانه چنین نشد.»

حریم سنگ‌نگاره‌ها مشخص نیست

تمامی این صحبت‌ها بیم در خطر بودن سایر سنگ‌نگاره‌های منطقه بینالود، در سایه فعالیت معادن متعدد این منطقه را دو چندان کرد. بنابراین از خراعی درباره تعداد معادن فعال در منطقه بینالود پرسیدیم، او با پاسخ خود بر دل‌نگرانی مان صحنه می‌گازد: «طبق ماده ۲۴ قانون معادن، همه دستگاه‌های اجرایی موظف‌اند تا الزامات و محدودیت‌های خودشان را اعلام کنند و آن را روی سایت وزارتخانه قرار بدهند. در این صورت معدن کار وقتی بخواهد در محدوده مورد نظر دست به فعالیت بزند مشخص می‌شود که منطقه از قبل از سوی

اداره‌ای مثل میراث فرهنگی یا آب منطقه‌ای بلوکه شده است یا نه. با این حال، بر خلاف اینکه این درخواست، یک مصوبه قانونی بوده، اجرائی نشده است. اکنون، کاری که ما می‌کنیم استعلام از تک‌تک ادارات کل است. اما متأسفانه ما بانک اطلاعاتی مستندی در رابطه با این که محدوده و موقعیت سنگ‌نگاره‌ها دقیقاً چه قرار است در اختیار نداریم.»

تعیین حریم سنگ‌نگاره‌ها زمان‌بر است

اکبری، با سخت و زمان‌بر خواندن کار تعیین حریم سنگ‌نگاره‌ها می‌گوید: «برای تعیین عرصه سنگ‌نگاره‌ها فقط خود سنگ‌های حاوی نقوش ملاک نیستند. بین خیلی از این سنگ‌نگاره‌ها ارتباط معنایی وجود دارد و به همین دلیل می‌تواند یک پهنه وسیع را شامل شود. در نتیجه عوامل طبیعی بسیاری هستند که در تعیین عرصه و حریمشان تأثیر گذارند. علاوه بر این، تا یک اثر ثبت نشود، موقعیت دقیق آن را نداریم و تا حریم آن به ما ابلاغ نشود از آن بی‌اطلاع هستیم. خود این ثبت اثر و ابلاغ حریم مستلزم یک بازه زمانی طولانی و فرآیندهای کارشناسی است.»

تنها حریم ۱۷۵ اثر از بین ۱۵۰۰ اثر ثبتی مشخص شده است

تعیین حریم سنگ‌نگاره‌ها «کمر مقبولا»، خبر مسرت‌بخشی بود که چند روز پیش از سوی اکبری

اعلام شد. اما نکته‌ای که در این بین خودنمایی می‌کند، این است که سنگ‌نگاره‌های «دیزدر» و «شترسنگ» یا اینکه چند سالی از ثبت ملی‌شان می‌گذرد هنوز حریمشان مشخص نشده است. اکبری در پاسخ به این پرسش می‌گوید: «بلاغ ثبت اثر دیزدر و کمر مقبولا در وزارت میراث فرهنگی ۲ سال به طول انجامید. هم‌اکنون از بین حدود ۱۵۰۰ اثر ثبتی خراسان رضوی فقط تعداد ۱۷۵ تای آن حریم ابلاغی دارد. یعنی به این زمان طی شده، یک پروسه زمانی دیگر که اتفاق طولانی و سخت‌تر هم هست اضافه می‌شود. مطالعه مالکیت‌ها و کارهای کارشناسی را هم به این‌ها اضافه کنید. حریم کمر مقبولا و معدن‌های اطراف آن دارد تهیه می‌شود. امیدواریم بتوانیم تا یک ماه آینده کار کارشناسی و تأیید آن در استان را داشته باشیم.»

فقط یک بار استعلام برای ۲۷ سال فعالیت!

فرشته تقی‌زاده، نماینده شبکه سمن‌های محیط زیستی، ضمن اعتراض به قانونی که تنها یک بار استعلام برای ۲۷ سال فعالیت معدن را مجاز می‌داند، می‌گوید: «سار برای تمدید کوچک‌ترین کارهایمان باید هر چند سال یک بار برویم و دوباره از همه نهاد‌ها استعلام بگیریم. آن وقت شما برای یک معدن

۲۷ سال مجوز فعالیت صادر کردید آن هم تنها با یک بار استعلام در سال ۸۰. به این قانون اعتراض

تعیین حریم سنگ‌نگاره‌ها «کمر مقبولا»، خبر مسرت‌بخشی بود که چند روز پیش از سوی اکبری

برای یک معدن ۲۷ سال مجوز فعالیت صادر کردید آن هم تنها با یک بار استعلام در سال ۸۰ من به این قانون اعتراض دارم و می‌گویم یک قانون بد باید اصلاح شود

سنگ‌نگاره‌ها به دلیل اینکه قابل بازسازی و مرمت نیستند، توجه بیشتری نیاز دارند. بر همین اساس میراث سال ۹۶ با ارسال نامه‌ای به سازمان صمت خواست از تجدید اجاره معدن دیزدر بپرهیزند

وقتی دست‌حامیان فرهنگ زیرسنگ است

خلأ قانونی، مهم‌ترین مشکل مطرح شده در میزگرد شهرآرا برای برخورد با خاطیان پرونده سنگ‌نگاره‌های دیزدر

صورت اختصاصی به موضوع سنگ‌نگاره‌های بینالود پرداخته بود، این بار در میزگردی با حضور جواد خراعی، سرپرست وقت «معاونت معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت، مرجان اکبری، معاون میراث فرهنگی خراسان رضوی و جمعی از سمن‌ها و رسانه‌های خراسان رضوی، تلاش دار ضمن بررسی کم‌کاری‌های منجر به تخریب سنگ‌نگاره‌های دیزدر، پرونده خاطیان تخریب سنگ‌نگاره‌های دیزدر را تا هنگام صدور حکم مجازات پیگیری کند. در این میزگرد از فرماندار طر قبه و شاندیز و دادستان بینالود نیز دعوت شد که حضورشان میسر نشد.

است، با این حال مرور خبرها حاکی از این است که همیشه این دست تخریب‌ها به دست فراموشی سپرده می‌شود و هیچ‌گاه دست‌کم به صورت رسمی مجازات مجرمان میراث فرهنگی در رسانه‌ها درج نمی‌شود و شاید همین امر هم برخی را چنین جری کرده که با فرزند جان میراث چند هزار ساله بیفتند و بی‌بی‌بی از مجازات نداشتند. شهرآرا که پیش از این با تشکیل پویشی برای نجات سنگ‌نگاره‌ها و تهیه گزارش‌هایی با عنوان «پارک ملی، راه نجات سنگ‌نگاره‌ها»، «سنگ فرهنگ‌سازی، پیش پای سنگ‌نگاره‌ها» و «میراث‌کنشی با گاز و نیل» به

اعلام شد. اما نکته‌ای که در این بین خودنمایی می‌کند، این است که سنگ‌نگاره‌های «دیزدر» و «شترسنگ» یا اینکه چند سالی از ثبت ملی‌شان می‌گذرد هنوز حریمشان مشخص نشده است. اکبری در پاسخ به این پرسش می‌گوید: «بلاغ ثبت اثر دیزدر و کمر مقبولا در وزارت میراث فرهنگی ۲ سال به طول انجامید. هم‌اکنون از بین حدود ۱۵۰۰ اثر ثبتی خراسان رضوی فقط تعداد ۱۷۵ تای آن حریم ابلاغی دارد. یعنی به این زمان طی شده، یک پروسه زمانی دیگر که اتفاق طولانی و سخت‌تر هم هست اضافه می‌شود. مطالعه مالکیت‌ها و کارهای کارشناسی را هم به این‌ها اضافه کنید. حریم کمر مقبولا و معدن‌های اطراف آن دارد تهیه می‌شود. امیدواریم بتوانیم تا یک ماه آینده کار کارشناسی و تأیید آن در استان را داشته باشیم.»

دارم و می‌گویم یک قانون بد باید اصلاح شود. او سپس به بحث خلأ قانونی اشاره می‌کند و می‌گوید: «مشخص است که در این بین خلأهایی وجود دارد، سالیان سال است که ما داریم با همین فرمان‌جلو می‌رویم و تنها عایدی ما بحران‌های مختلف در زمینه‌های گوناگون بوده است. اگر قانون ایراد دارد باید تغییر کند. تمام اقدامات ما باید در راستای منافع ملی ما باشد نه منافع یک معدن.»

قانون بد بهتر از بی‌قانونی است

اعتراض به قانون، خراعی را اوداشت تا بگوید: «قانون بد، بهتر از بی‌قانونی است.» او سپس بابیان این نکته که «ما موظف هستیم تا مطابق آنچه که در قانون ذکر شده پیش برویم»، اضافه می‌کند: «امکان دارد که این قانون بد باشد، اما تا زمانی که قانون این است، من به عنوان مجری قانون موظفم که طبق قانون جلو بروم.»

استعلام از استان گرفته می‌شود

مهدی گلکار طر قبه، مؤسس انجمن میراث کهن طر قبه، بحث شهرستان شدن طر قبه و شاندیز و اینکه آیا واقعاً بعد از چنین تغییر بزرگی باز نیاز به یک استعلام مجدد ندارد را پیش می‌کشد که خراعی در این باره نیز توضیح می‌دهد: «ما استعلام را از استان می‌گیریم و شهرستان شدن بریمان ملاک نیست. ضمن اینکه تا تمدید مجدد در سال ۹۲، هیچ

درخواستی مبنی بر اعتراض به فعالیت در آن محدوده به دست ما نرسید. علاوه بر این، وقتی که بهره‌برداران معادن مخصوصاً معادن بزرگ می‌خواهند دست به فعالیت بزنند و بهره‌برداری کنند یک طرح مصوب زیست محیطی دارند که اگر این طرح را انجام ندهند در نوبت مجدد اصلاً تمدید نخواهد شد. جدای از تمام این صحبت‌ها مطابق با ماده ۲۶ قانون معادن، ماده معدنی هم کم ثروت ملی محسوب می‌شود. دولت وزارتخانه را به یک زمان و مقدار محدود برای فعالیت در معدن مکلف کرده که می‌تواند تمدید بشود یا نه.»

به خاطر پلمب باید به معدنکار خسارت پرداخت شود

این غم‌نامه زمانی در ناک‌تر می‌شود که بدانیم نه تنها پلمب معدن دیزدر هیچ مجازاتی برای بهره‌برداران آن در بی‌نقدار که طبق توضیحات معاون وقت سازمان صنعت، معدن و تجارت باید به خاطر این پلمب و توقف در فعالیت معدن، خسارتی نیز به معدنکاران پرداخت شود. جواد خراعی تبصره ماده ۲۳ قانون معادن را از روی متن کتاب قانون می‌خواند: «در مواردی که حقوق دارندگان پروانه و مجوز فعالیت‌های معدنی به دلیل ضرورت اجرای طرح‌های عمرانی دولت تضییع بشود، دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط موظف‌اند قبل از اجرای مراحل طرح مصوب، برابر نظر کارشناس رسمی دادگستری یا

کارشناس نظام مهندسی معدن نسبت به پرداخت خسارت‌های وارده به سرمایه‌گذاری انجام شده به قیمت روز اقدام کنند و در صورت امتناع از دریافت آن، در صندوق سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تودیع نمایند.» او سپس توضیح می‌دهد: «بنابراین از آنجایی که این معدن مجوز فعالیت دارد، پلمب و جلوگیری از فعالیت آن شامل قانون پرداخت خسارت به معدنکار می‌شود.»

ماده ۲۳ تنها برای موارد عمرانی است نه تخریب

رضا سلیمان نوری، رئیس هیئت مدیر انجمن توسعه گردشگری چهارباغ با ایراد اشکال در استناد به این قانون خطاب به خراعی می‌گوید: «همان طور که شما از روی متن قانون خواندید، این بند و تبصره زمانی استنادپذیر است که فعالیت عمرانی رخ داده باشد آن هم از سوی دولت، نه اینکه یک معدن دچار تخلف شده باشد.»

مجازات یک تا ۱۰ سال حبس برای تخریبگران

براساس ماده ۵۵۸ قانون مجازات اسلامی، «هر کس به تمام یا قسمتی از ابنیه، اماکن، محوطه‌ها و مجموعه‌های فرهنگی تاریخی یا مذهبی که در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است، یا تزئینات، ملحقات، تأسیسات، اشیاء و لوازم و خطوط و نقوش منصوب یا موجود در اماکن مذکور که مستقلاً نیز واجد حیثیت فرهنگی تاریخی یا مذهبی باشد، خرابی وارد آورد علاوه بر جبران خسارات وارده به حبس از ۱ تا ۱۰ سال محکوم می‌شود.» مرور این قانون حاکی از این است که ضعف قانونی در خصوص برخورد با خاطیان و تخریبگران میراث فرهنگی وجود ندارد، اما ضعف در اجرا به شدت محسوس است. به ویژه زمانی که قوانین معدن و میراث با هم تداخل دارند.

بیشتر از قانون به مدیران دلسوز نیاز داریم

سلیمان نوری می‌گوید: «چیزی که از صحبت‌ها و بحث‌های این جمع می‌توان نتیجه گرفت این است که ما در این زمینه ضعف مفرط و کامل قانون را داریم. همچنین نداشتن قوانین حوزه‌های مختلف از سوی افراد، نهادها و تشکل‌ها به این قضیه دامن زده است. در چنین شرایطی دلسوزی مدیران خیلی می‌تواند، کمک کند. همه ما یک شخصیت حقیقی داریم و یک شخصیت حقوقی. شاید لازم باشد گاهی اوقات همه ما شخصیت حقیقی خود را تکان بدهیم و از سر دلسوزی کاری را انجام بدهیم که فواید آن می‌تواند به بقای طبیعت و محیط زیست ما در آینده کمک کند.» خراعی در پاسخ به این درخواست می‌گوید: «البته بد نیست این نکته را هم مدنظر داشته باشیم که اگر خراعی باشد شخصیت حقیقی من است را اتخاذ کند این شخصیت حقوقی من است که باید پاسخ‌گو باشد.»

باید قوانین میراثی درباره معدن تغییر کند

اکبری هم تأکید می‌کند: «من فکر می‌کنم ما باید نحوه پاسخ‌گویی و استعلام خود را تغییر دهیم و این نکته را اضافه کنیم که در صورتی که آثار تاریخی ثبت و شناسایی شد، سازمان صنعت و معدن نمی‌تواند مجوز بدهد یا بگوید که در هر بازه زمانی مثلاً سه ساله باید مجدداً استعلام بگیرند. چون هر پاسخی که ما می‌دهیم دوستان باید ملاک عملشان باشد.»

این جلسه با موافقت جمع برای تعیین یک قرار دسته‌جمعی و بازدید از سایر معادن فعال در منطقه طر قبه و شاندیز پایان یافت.

ماده ۲۳ قانون معادن و تبصره آن زمانی استنادپذیر است که فعالیت عمرانی رخ داده باشد آن هم از سوی دولت، نه اینکه یک معدن دچار تخلف شده باشد

بعد از صدور مجوز برای معدن دیزدر طر قبه و شاندیز شهرستان شده است. آیا واقعاً بعد از چنین تغییر بزرگی باز هم به یک استعلام مجدد نیاز نیست؟

از آنجایی که معدن دیزدر تا سال ۲۰۰۷ مجوز فعالیت دارد، پلمب و جلوگیری از فعالیت آن شامل قانون پرداخت خسارت به معدنکار می‌شود

سنگ‌نگاره‌ها به دلیل اینکه قابل بازسازی و مرمت نیستند، توجه بیشتری نیاز دارند. بر همین اساس میراث سال ۹۶ با ارسال نامه‌ای به سازمان صمت خواست از تجدید اجاره معدن دیزدر بپرهیزند

برای یک معدن ۲۷ سال مجوز فعالیت صادر کردید آن هم تنها با یک بار استعلام در سال ۸۰ من به این قانون اعتراض دارم و می‌گویم یک قانون بد باید اصلاح شود

توسعه گردشگری چهارباغ با ایراد اشکال در استناد به این قانون خطاب به خراعی می‌گوید: «همان طور که شما از روی متن قانون خواندید، این بند و تبصره زمانی استنادپذیر است که فعالیت عمرانی رخ داده باشد آن هم از سوی دولت، نه اینکه یک معدن دچار تخلف شده باشد»

بعد از صدور مجوز برای معدن دیزدر طر قبه و شاندیز شهرستان شده است. آیا واقعاً بعد از چنین تغییر بزرگی باز هم به یک استعلام مجدد نیاز نیست؟

از آنجایی که معدن دیزدر تا سال ۲۰۰۷ مجوز فعالیت دارد، پلمب و جلوگیری از فعالیت آن شامل قانون پرداخت خسارت به معدنکار می‌شود

سنگ‌نگاره‌ها به دلیل اینکه قابل بازسازی و مرمت نیستند، توجه بیشتری نیاز دارند. بر همین اساس میراث سال ۹۶ با ارسال نامه‌ای به سازمان صمت خواست از تجدید اجاره معدن دیزدر بپرهیزند

برای یک معدن ۲۷ سال مجوز فعالیت صادر کردید آن هم تنها با یک بار استعلام در سال ۸۰ من به این قانون اعتراض دارم و می‌گویم یک قانون بد باید اصلاح شود

جهانگردی

بیشتر از ضعف قانونی، در اجراضعیف عمل می‌کنیم

گروه انصارالدین در شمال آفریقا، به دلیل تخریب مساجد تاریخی و بناهای مذهبی شهر تیمبوکتو در کشور مالی در غرب آفریقا، اکتوبر ۲۰۱۶ دادگاه احمد المهدی در دیوان کیفری بین‌المللی لاهه به عنوان جنایتکار جنگی اما به جرم تخریب بناهای تاریخی مذهبی بر گزار شد و قاضی این پرونده المهدی را به ۹ سال زندان محکوم کرد. خسارات وارده به این مساجد ۳۷ میلیون دلار برآورد شد. درحقیقت، این اولین بار بود که دیوان کیفری بین‌المللی که همیشه به بررسی جنایات جنگی دنیا (خشونت علیه افراد) می‌پردازد در بررسی یک پرونده مربوط به میراث فرهنگی (خشونت علیه اشیا) مداخله کرد.

سال ۱۹۸۵ هم شماره ۱۱۹ از سری معاهدات شورای اروپا، کنوانسیون اروپایی جرائم مرتبط با دارایی‌های فرهنگی را باهدف حفاظت از آثار تاریخی و مجازات عوامل تخریب یا سرقت این آثار در کشورهای عضو اتحادیه اروپا تصویب کرد. این کنوانسیون اردیبهشت امسال در قالب شماره ۲۲۱ از سری معاهدات شورای اروپا به‌وزرسانی شد. در آمریکا هم قوانین ایالتی سختی به‌ویژه در ایالت‌های کارولینای شمالی، آلاباما، ویرجینیا و می‌سی‌سی‌پی وجود دارد که مجازات نقدی و حبس تا سقف ۱۰ سال را شامل می‌شود. یکی از اتفاق‌هایی که فصلی نورادر برخورد با تخریب‌کنندگان آثار تاریخی جهانی باز کرد، محکومیت احمد المهدی، عضو شبه‌نظامیان

کشورها از دیرباز به حفظ آثار تاریخی، فرهنگی، ملی خودشان حساس بوده‌اند. برای مثال در کتاب قانون مجازات سلطنتی ایتالیا در سال ۱۸۱۰ میلادی، بخشی با عنوان «تخریب بناهای تاریخی» وجود دارد و در آن آمده است: «بناهای تاریخی کشور و اموال عمومی، تحت حفاظت تمام شهروندان قرار دارند زیرا یادآور عظمت مردمانی هستند که زمانی زیست‌سازند و همچنین استعداد والای هنرمندان و شکوه سلطنت را برای قرن‌های آینده به یادگار می‌گذارند.» در ادامه، این قانون خاطر نشان می‌کند: «کسانی که به‌هر نحو به آثار تاریخی صدمه بزنند از یک‌ماه تا ۲ سال حبس به‌همراه جریمه نقدی از ۱۰۰ تا ۱۵۰ لیره محکوم می‌شوند.»

ما نتوانیم در این موضوع اقدام مناسبی انجام دهیم. اما به هر حال از بین بردن میراث فرهنگی که جزو سرمایه‌های این کشور است و به هیچ‌وجه تجدیدپذیر نیست، خطای بزرگی است. ما نباید به دلیل فعال بودن یک معدن میراث فرهنگی کشور را در معرض خطر بگذاریم. این موضوع را من حتماً به صورت ویژه پیگیری خواهم کرد و با دستگاه‌های ذی‌ربط وارد مسئله خواهم شد تا جلوی تکرار چنین اتفاقاتی را بگیریم. حتی اگر این مشکل در استان حل نشد من حتماً در تهران و مجلس قضیه را پیگیری خواهم کرد.

دل‌نگرانی‌ها را با نمایندگان شهرمان در مجلس شورای اسلامی در میان می‌گذاریم. حجت‌الاسلام پژمانفر، عضو کمیسیون فرهنگی و نماینده مردم مشهد در مجلس در پاسخ می‌گوید: «این موضوع ممکن است خلأ قانونی داشته باشد اما اگر متولی امر یعنی میراث فرهنگی از ابتدای امر ورود پیدا می‌کرد قطعاً می‌توانست با همین قوانین نصف و نیمه هم جلوی اتفاق را بگیرد. من برخلاف دیگران که ممکن است مشکل را ضعف قانون بدانند، عمده مشکل را ضعف در اجرای قانون و پیگیری می‌دانم که باعث شده

وجود قوانین قوی در حمایت از فعالیت معدنکاران و از آن سو خلأ قانونی در برخورد با معادن مخرب میراث فرهنگی، بزرگ‌ترین مشکلی است که آینده سنگ‌نگاره‌های منطقه بینالود را تهدید می‌کند. این مشکل زمانی جدی‌تر می‌شود که بدانیم نه تنها حریم بسیاری از سنگ‌نگاره‌های این منطقه مشخص نشده که بسیاری از آن‌ها هنوز ثبت ملی و حتی شناسایی نیز نشده‌اند. در این شرایط نمی‌توان با قطعیت گفت چند معدن در حریم سنگ‌نگاره‌های بینالود فعال است و چند سنگ‌نگاره دیگر در معرض تخریب. این

پیگیری

روزنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری این سازمان منصوب شد

روزنامه شهرامید وزندگی
شماره ۱۷ مهر ۱۳۸۸
۱۵ شهریور ۱۳۸۹
شماره ۲۳۴

SHAHRA NEWS IIR

کمیته برگزاری

۲۳ هزار
تعداد قطعات سنگ‌نگاره‌های شناسایی شده بینالود

۵۴ کلونی
تعداد کلونی سنگ‌نگاره‌های شناسایی شده بینالود

۲۱ استان
تعداد استان‌های دارای محوطه سنگ‌نگاره خرابی‌رآن

۲ رتبه
بعد از «تیمره» بینالود بزرگترین محوطه سنگ‌نگاره ایران است